

Camelia Săpoi, Mihaela Doboș, Cristina Cergan,
Diana Iacob, Natalia Leu, Daniela Martinaș,
Mihaela Nicolae, Bogdan Rațiu, Mara Trofin, Anca Vlaicu

Ne pregătim pentru **EVALUAREA NAȚIONALĂ**

limba și literatura română

clasa a VIII-a

Ediția a II-a, revizuită

Editura Paralela 45

Lucrarea este elaborată în conformitate cu programa școlară pentru susținerea Evaluării Naționale de către absolvenții clasei a VIII-a și cu modelul de structură de subiect și baremul de evaluare și notare în vigoare.

Acest auxiliar didactic este avizat pentru utilizarea în unitățile de învățământ prin O.M.E. nr. 4642/18.08.2021.

Redactare: Ionuț Burcioiu, Mihaela Cosma
Tehnoredactare: Mariana Dumitru, Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Mirona Pintilie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Ne pregătim pentru Evaluarea Națională – 2025 : Limba și literatura română – clasa a VIII-a / Camelia Săpoi, Mihaela Doboș, Cristina Cergan, ... – Ed. a 2-a, reviz... – Pitești : Paralela 45, 2024
ISBN 978-973-47-4227-1

I. Săpoi, Camelia
II. Doboș, Mihaela
III. Cergan, Cristina

811.135.1
821.135.1.09

Credite foto

Imaginile a căror sursă nu a fost menționată au fost preluate de pe Shutterstock.

Copyright © Editura Paralela 45, 2024

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparelela45.ro

Cuvânt-înainte

Dragul nostru elev de clasa a VIII-a,

Dacă ești gata să începi, cu propriile forțe, pregătirea pentru examen, cartea aceasta îți va fi călăuză. Termenul „călăuză”, pe care, poate, vei simți nevoia să-l cauți în dicționar, are un echivalent care sigur îți este pe plac: tutorial. Vreau să spun că vei găsi în aceste pagini pașii pe care îi ai de parcurs, de la simplu la complex, pentru a ajunge la rezultatul dorit.

În prima parte a cărții vei găsi **40 de seturi cu exerciții de antrenament** care te vor pregăti pentru cerințele specifice subiectului de examen. Primele 20 de seturi propun exerciții care îți formează competența de lectură. Altfel spus, prin aceste exerciții vei învăța să găsești informația dintr-un text, să îți formezi o înțelegere globală, apoi să realizezi propria interpretare a textului. Mai mult, unele exerciții te vor pune în situația să scrii propriul text, cu reflecțiile tale asupra textului citit, să îl compari pe acesta din urmă cu alte lecturi, să formulezi judecăți de valoare. În celelalte 20 de seturi cu exerciții de antrenament vei găsi gramatica funcțională într-o varietate de exerciții care îți vor provoca gândirea. Dar fii cu băgare de seamă, gramatică funcțională înseamnă să ai grijă cum te exprimi ori de câte ori trebuie să te folosești de cuvinte și de sensurile lor pentru a formula răspunsul potrivit.

Cartea de față cuprinde și **40 de teste realizate în conformitate cu programa de Evaluare Națională** și cu modelul de structură de subiect și baremul de evaluare și notare în vigoare, însoțite de răspunsuri și de sugestii de rezolvare. În sugestiile de răspuns pentru cerințele de la Subiectul I vei găsi variante de răspuns clare, dar nu exclusive. În cazul Subiectului al II-lea, am considerat potrivite recomandările, sugestiile și întrebările problematizante, deschise, în locul unor modele gata făcute, pentru a-ți lăsa libertatea de exprimare, conform capacității tale de comunicare, și am adăugat câteva modele de rezolvare realizate de elevi de clasa a opta. Primul dintre teste este însoțit de explicații ample și de sfaturi utile legate de examen. Și pentru că am avut în vedere toate scenariile desfășurării învățării, vei putea accesa/descărca, prin scanarea unui cod QR, fișa de autoevaluare pentru fiecare test în parte, cuprinzând indicații de rezolvare și răspunsuri asociate punctajelor.

De asemenea, am selectat pentru această carte texte-suport din literatura română și universală, pe care sperăm să le citești cu plăcere, iar acest lucru să fie, în sine, un exercițiu atractiv. Vei găsi texte variate: poezii lirice și epice, proză clasică și contemporană, piese de teatru; jurnale, jurnale de călătorie, memorii, scrisori, texte autobiografice; articole de opinie, eseuri, maxime și proverbe; instrucțiuni; e-mailuri, postări online; reportaje, știri; recenzii pe web ale unei cărți; regulamente; articole de popularizare a științei, tablă de materii/cuprins, articole din DEX; anunțuri, benzi desenate, texte din enciclopedia ilustrată, reclame etc. Și temele textelor sunt variate: copilăria, familia, școala, jocul, călătoria, cunoașterea de sine, cunoașterea lumii, știința, tradițiile, prietenia, timpul etc.

Scriind aceste teste cu gândul la tine, ne-am dat seama că niciun exercițiu nu ți se va părea greu sau imposibil de dus la capăt dacă ai răbdare și crezi, cu adevărat, în puterile tale. Noi credem în tine! Mergi cu încredere pe acest drum! Gândește-te că la capătul lui nu te așteaptă un examen, ci noi frontiere ale cunoașterii.

Succes!
Autorii

PARTEA I

Exerciții de antrenament

EXERCIȚII DE ANTRENAMENT

Lectură, interculturalitate, redactare

SETUL 1

- **Se dă textul:**

Racul, broasca și o știucă
Într-o zi s-au apucat
De pe mal în iaz s-aducă
Un sac cu grâu încărcat.
Și la el toți se înhamă:
Trag, întind, dar iau de samă
Că sacul stă neclintit,
Căci se trăgea neunit.
Racul înapoi se da,
Broasca tot în sus sălta,
Știuca foarte se izbea

Și nimic nu isprăvea.
Nu știu cine-i vinovat;
Însă, pe cât am aflat,
Sacul în iaz nu s-au tras,
Ci tot pe loc au rămas.

Așa-i și la omenire,
Când în obște nu-i unire:
Nicio treabă nu se face
Cu izbândă și cu pace.

(Alec Donici, *Racul, broasca și știuca*)

- **Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textul dat.**

- 1 Care este sensul din text al verbului *a se înhăma*?
- 2 Care este termenul din vocabularul actual pentru substantivul *obște*?
- 3 Ce vor să facă cei trei cu sacul?
- 4 De ce nu se urnește sacul? Care este strategia celor trei de a urni sacul?
- 5 Care este, în opinia ta, motivul eșecului celor trei?
- 6 Care este tema textului?
- 7 Cu ce scop sunt folosite preponderent construcțiile negative în textul dat?
- 8 Ce sugerează utilizarea substantivului *într-o zi*?
- 9 Care este rolul ultimelor patru versuri din text?
- 10 Asociază textul *Racul, broasca și știuca*, de Alec Donici, cu un alt text literar studiat sau citit ca lectură suplimentară, în 50 – 100 de cuvinte, prezentând o asemănare și o deosebire dintre ele.
- 11 Imaginează-ți că trebuie să îți convingi colegul/colega cu care ești de serviciu pe clasă că este mai avantajos să faceți lucrurile împreună. Scrie, în 50 – 100 de cuvinte, o secvență de text argumentativ în care să îți spui părerea ta.

EXERCIȚII DE ANTRENAMENT

Elemente de construcție a comunicării

SETUL 1

- **Se dă textul:**

Jocurile și preocupările noastre nu semănau în niciun fel cu ale copiilor de acum. [...] Noi ne inventam jocurile; admiteam jocurile tradiționale ca stimulent, ca de exemplu coarda sau șotronul, și de cele mai multe ori ne inventam și jucăriile. Fetele își fabricau păpușile; primul pistol mi l-am făcut singur, dintr-o țevă de lemn de soc, și trebuie să adaug că am fost foarte mulțumit de mine însumi când am văzut că, de bine, de rău, pușcociul meu funcționează. Jucam oina sau țurca – eu mai puțin decât ceilalți, pentru că eram miop; ne jucam cu arșice sau făceam lopățele cu care nu aveam ce face. Toți știam să facem sfârleze, mai ales din nuci găurite prin care petreceam o sfoară; sau ne fabricam din crengi de alun câte un arc, cu săgețile corespunzătoare; dar trebuie să mărturisesc că tot armamentul fabricat de noi nu ne da multe satisfacții. În sărbătorile de Crăciun primeam jucării „adevărate”: cărți cu poze, păpuși pentru fete, cutii cu pietre de clădit case (noi le spuneam *clădicase*), cu care construiam punți, clopotnițe sau adevărate castele, care se clătinau, spre disperarea arhitecților.

Toate aceste preocupări se amestecau cu expediții de grup, cu scopuri variate, legate de starea timpului și, pentru cei care mergeau la școală, cu vacanțele; pentru că, bineînțeles, grupul avea nevoie de un șef cu inițiativă care, în limba sperioasă a mamelor și a celor care rămâneau *acasă*, se numea tartorul. *Sub* bagheta lui ne pomeneam urcând în grup spre „Colț” sau spre „Fântâniță”, în fâneața unde cosea tata și unde se găseau cele mai bune alune și cea mai strașnică apă rece.

(Alexandru Ciorănescu, *Amintiri fără memorie*)

- **Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textul dat.**

1 Conțin triftong toate cuvintele din seria:

- a) construiam, nevoie.
- b) găseau, mergeau.
- c) rămâneau, eu.
- d) sperioasă, trebuie.

2 Rescrie enunțul „Toate aceste preocupări se amestecau cu expediții de grup, cu scopuri variate”, înlocuind cuvintele subliniate cu sinonime potrivite în context.

3 Cuvântul subliniat din secvența „pentru că, bineînțeles, grupul avea nevoie de un șef cu inițiativă” s-a format prin:

- a) derivare cu prefix.
- b) compunere.
- c) conversiune.
- d) derivare cu sufix.

4 Scrie, în spațiul liber din fața fiecărui cuvânt din coloana **A**, litera corespunzătoare explicației din coloana **B**:

A	B
1. _____ își	a) adverb de loc
2. _____ sau	b) substantiv comun
3. _____ acasă	c) conjuncție coordonatoare
4. _____ sub	d) pronume reflexiv
	e) prepoziție

- 5 Transformă enunțul următor, în așa fel încât emițătorul să fie o persoană de genul feminin: „Trebuie să adaug că am fost foarte mulțumit de mine însumi.”
- 6 Rescrie propoziția următoare, punând verbul la timpul perfectul simplu: „În timpul sărbătorilor de Crăciun primeam jucării *adevărate*.”
- 7 Cuvântul subliniat din propoziția „Jocurile și preocupările noastre nu semănau în niciun fel cu ale copiilor de acum.” este:
 - a) atribut realizat prin adjectiv.
 - b) atribut realizat prin adverb.
 - c) circumstanțial de timp.
 - d) complement prepozițional.
- 8 Stabilește felul propozițiilor subordonate din fraza: „Toți știam să facem sfârleze, mai ales din nuci găurite prin care petreceam o sfoară.”
- 9 Construiește o frază în care să existe două propoziții complete prepoziționale aflate în raport de coordonare adversativă.
- 10 Rescrie enunțurile, corectând greșelile de orice natură:
 - a) „Timpul cel mai optim pentru jocurile în aer liber este primăvara.”
 - b) „Deși apa e rece el înnoată spre țarm.”

SETUL 2

• Se dă textul:

Un băiat de vreo șapte-opt ani se juca, nestingherit de lumea din jur, cu un porumbel. Era absorbit total în jocul lui, cu toate simțurile acolo, cum numai copiii pot fi. Să fi venit un cutremur, și nu l-ar fi simțit, în clipa aceea. În lume nu mai existau decât el și porumbelul. Ciudat în acest joc era felul în care pasărea îi răspundea copilului – părea dresată și atentă ca un câine. Băiatul îi arunca o pană, porumbelul zburătăcea în jurul ei, o prindea, îi dădea drumul. Apropiindu-se cu bucurie și sfială, copilul lua iar pana cenușie, sufla în ea sau o arunca, însă cu un gest ușor, să nu sperie zburătoarea. Bătând din aripi pe loc, ca o morișcă, ori țopăind caraghios, porumbelul dădea ocol jucăriei comune. Iar apoi, în ochii mei, care luau parte la joc, s-a format o imagine nouă: porumbelul a apucat pana de capătul care cândva era înmuia în călimară și, cu ea în cioc, și-a luat zborul spre cer. Se decupa acum, pe albastru, o pasăre argintie, cu o pană în cioc, așa cum trebuie să i se fi arătat lui Noe, de pe corabia lui din lemn de chiparos, porumbelul cu ramura de măslin. Și dintr-odată m-am simțit invadată de mitul pe care jocul unui copil îl scrisese, într-o zi oarecare de vară, pe cerul orașului. „Dar porumbelul nu s-a mai întors la el.”

(Ioana Pârvulescu, *Întoarcere în secolul 21*)

• Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textul dat.

- 1 Încercuiește silaba accentuată din cuvintele: „porumbelul”, „jucărie”, „ramura”.
- 2 Rescrie enunțul „Ciudat în acest joc era felul în care pasărea îi răspundea copilului – părea dresată și atentă ca un câine”, înlocuind cuvintele subliniate cu antonime potrivite în context.
- 3 Transcrie, din lista următoare, cuvintele derivate: „scrisese”, „argintie”, „orașului”, „oarecare”, „jucăriei”, „bătând”.

PARTEA a III-a
Teste de
antrenament
după modelul
M.E.

TESTUL 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

TEXTUL 1

Vremea era pe la toacă, dar căldura, încă în toi, juca rotind ca răsfrângerile unei ape tainice pe deasupra caselor adormite. Ulița se ridica, pustie și singuratică, spre strălucirea asfințitului. Clopote începură a bate dulce și trist, de la bisericile târgului. Fetița se opri o vreme în loc, ascultând.

— Așa sunau clopotele și atunci... șopti ea cu ochii duși.

Cei doi tovarăși trecură domol pe cărarea din marginea uliții până sus în deal, la plopul lui Mihalcea. Acolo Lizuca se opri și băgă de samă că s-a isprăvit cenușa.

— Patrocle, ce facem noi acum? întrebă ea pe cățel.

Patrocle își scutură urechile mari și o privi țintă:

— Nu știu, stăpână!

Prin plopul tremurător străbătu un freamăt prelung. Duduia Lizuca zise:

— De aicea trebuie să apucăm pe drumușorul de la stânga. Chiar și frunzele plopilor se-ntorc într-acolo. Pe urmă, avem să trecem printre livezi și prin dumbrava Buciumenilor, și îndată dăm de căsuța bunicilor. Dacă am isprăvit cenușa, mergem până acolo și înapoi nu ne mai întoarcem. Acolo nu ne bate nimeni și bunicuța are să plângă și are să se bucure că am venit. Pe tine te dor picioarele, Patrocle?

— Nu.

— Nici pe mine. Hai să mergem. Uite, Patrocle, pe aicea drumul e mititel și îngust, da-i mai frumos decât în târg. Și la dreapta și la stânga s-au adunat păpușoi. Se mișcă și sună ca niște săbii. Dar eu nu mă tem. Ei ne îndeamnă înainte și ne pot apăra de multe jivine rele. Vezi tu? păpușoi au și împărăteasă, Patrocle. O floare mare și mândră: bunica zicea că o cheamă Sora-Soarelui. Să ne oprim aici, lângă ea. Ce mai faci mata, Sora-Soarelui?

Floarea cu coroană aurie se clătină lin spre copilă, la adierea vântului.

— Îmi pare bine că te găesc înaltă și frumoasă, urmă Lizuca. Noi ne ducem la bunicuța și la bunicul.

— Foarte bine, aprobă floarea-soarelui.

— Căci acasă nu mai putem sta. Tata a bătut din picior la bunici și nu mă mai lasă la dâșii. Și când era tata acasă, mămica se sfădea* cu dâșul: țipa subțire, cerea să vândă livezile și pădurea. Tata nu voia și zicea că sunt ale mele, rămase de la mama. Iar mămica tropăia mărunțel și se uita holbat și a căzut pe scaun leșinată; și tata a sărit și a stropit-o cu apă. Pe urmă tata s-a dus; iar mămica mă tot bătea, dar eu nu plângeam. Mă strecuram la Patrocle, în cușca lui, și stam acolo ascunsă și mă gândeam la mama, care s-a dus și nu s-a mai întors. Mama mea a murit, Sora-Soarelui!

Floarea lăsă să cadă deasupra copilei două petale ca niște fluturi de lumină și clătină întristată din cap.

— Așa-i că pe aici e drumul la bunicii mei? Atunci, haide să mergem, Patrocle, că altfel întârziem.

La doi pași de duduia Lizuca, cățelul scurma repede cu o labă un mușuroi de furnici, apoi își vârî botul în el, mirosind. Îndată începu să scuture din cap și să pufnească, țopăind la dreapta și la stânga.

Lizuca începu a râde.

— Vezi, Patrocle, dacă nu le dai pace, ele te mușcă. Stai cuminte, să ți le iau de pe bot și să le dau drumul în iarbă. Nu știi mata că aici este și împărăteasa furnicilor? Și dacă o scăpăm de primejdii, ea ne dă un fir de pai; și când avem nevoie de dansa îndată vine să ne ajute, cu toate furnicile ei. Așa. Uite paiul. Hai să mergem. Rămâi sănătoasă, Sora-Soarelui.

(Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*)

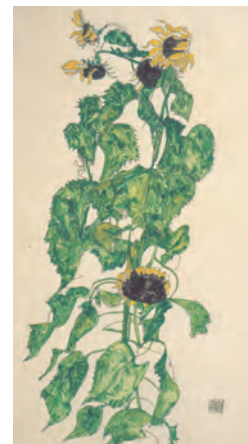
**a se sfădi* – a se certa

TEXTUL 2

Știam din copilărie că floarea-soarelui se întoarce după soare și, în rarele prilejuri în care puteam să o văd, eram în stare să stau fascinată ore întregi pentru a reuși să descopăr abia perceptibila ei rotire. O păreșeam de fiecare dată într-o vinovată confuzie, convinsă că numai scurttimea timpului de observație mă împiedica să-i văd în toată splendoarea miraculoasă ei răsucire. Mi se părea totuși că s-a mișcat puțin și așteptam vacanța următoare fără s-o uit, desenându-i petalele ciufulite pe marginea caietelor, silueta ei stilizată simbolic pe coperțile cărților. Pentru că, de fapt, despre un simbol era vorba, un simbol pe care îl bănuiam dincolo de înfățișarea atât de mimetic* solară a plantei, un simbol căruia nu puteam să-i dau de capăt pentru că îmi lipsea elementul-cheie – certitudinea rotirii ei. Se întorcea sau nu se întorcea după soare, aceasta era întrebarea, aceasta era îndoiala care, odată elucidată, urma să determine înțelesul florii. Căci trebuia să aibă un înțeles, de asta nu mă îndoiam. Era prea rotundă, prea galbenă, prea înaltă, prea solară ca să nu însemne ceva, legătura ei cu soarele era prea ieșită din comun, prea evidentă, prea strălucitoare ca să nu dea de gândit. Și gândul meu era: cum? Cum reușea să-i fie atât de asemănătoare, să-i urmărească drumul exact pe cer? Era iubire sau servilism, era curaj sau supunere? Și cum reușea să însemne atât de mult și atât de mult timp, atât de greu și atât de greu de înțeles această emblemă a copilăriei mele?

(Ana Blandiana, *Floarea-soarelui*, în vol. *Cea mai frumoasă dintre lumile posibile*)

**mimetic* – imitativ; care mimează, imită; asemănător, care reproduce

Egon Schiele,
Floarea-soarelui, 1917

A

- 1 Transcrie denumirile altor două plante în afară de floarea-soarelui, pe care Lizuca și Patrocle le întâlnesc în drumul lor. **2 puncte**
- 2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 2**.
În copilărie, autoarea textului *Floarea-soarelui* era fascinată de

a) petalele florii-soarelui.	c) rotirea florii-soarelui.
b) silueta florii-soarelui.	d) culoarea florii-soarelui.

2 puncte
- 3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.
Lizuca și Patrocle pornesc la drum

a) noaptea târziu.	c) la amiază.
b) dimineața devreme.	d) către seară.

2 puncte
- 4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.
În fragmentul extras din textul *Dumbrava minunată*, de Mihail Sadoveanu, se evidențiază

Partea a III-a

- a) inocența copilăriei.
 - b) frumusețea naturii.
 - c) specificul vieții rurale.
 - d) bucuriile vieții de familie.
- 2 puncte**

5 Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul		Adevărat	Fals
Text 1	Deși a isprăvit cenușa, Lizuca intenționează să găsească o metodă de a se întoarce.		
	Pe Patrocle îl dor picioarele.		
	Sora-Soarelui este numele dat florii-soarelui de către bunica Lizucăi.		
	Lizuca se confesează florii-soarelui.		
Text 2	În copilărie, Ana Blandiana avea certitudinea rotirii florii-soarelui.		
	Ana Blandiana consideră floarea-soarelui o emblemă a copilăriei sale.		

6 Prezintă, în unul – două enunțuri, o trăsătură a limbajului din primul text, ilustrând-o cu o secvență. **6 puncte**

7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8 Crezi că plecarea de acasă, către bunici, îi poate alina Lizucăi dorul de mama ei? Justifică-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând **textul 1**. **6 puncte**

9 Asociază fragmentul din *Dumbrava minunată*, de Mihail Sadoveanu, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, relația personajului principal cu universul în care trăiește, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B

1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunt accentuate corect ambele cuvinte din seria:

- a) copilărie, descopăr.
- b) copilărie, descopăr.
- c) copilărie, descopăr.
- d) copilărie, descopăr.

2 puncte

2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cuvintele subliniate în secvența „Floarea cu coroană aurie (1) se clătină lin (2) spre copilă, la adierea vântului” s-au format prin:

- a) compunere (1), conversiune (2).
- b) conversiune (1), derivare (2).
- c) derivare (1), compunere (2).
- d) derivare (1), conversiune (2).

2 puncte

3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. Cuvântul „stilizată” este corect utilizat în enunțul:

- a) A primit notă mare pentru cea mai stilizată compunere.
- b) El are o personalitate stilizată.
- c) Emblema echipei este o frunză stilizată.
- d) Prin felul cum se îmbracă este o persoană stilizată.

2 puncte

- 4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. Sinonimele potrivite pentru cuvintele subliniate în fragmentul „Cum reușea să-i fie atât de asemănătoare, să-i urmărească drumul exact pe cer?” sunt:
- a) izbânda, șoseaua. c) izbutea, calea.
b) eșua, poteca. d) răzbea, autostrada. **2 puncte**

- 5 Selectează, din secvența următoare, trei verbe aflate la moduri diferite, pe care le vei preciza: „— Vezi, Patrocle, dacă nu le dai pace, ele te mușcă. Stai cuminte, să ți le iau de pe bot și să le dau drumul în iarbă.”

Verbul selectat	Modul verbului selectat

6 puncte

- 6 Alcătuieste un enunț asertiv în care pronumele cu funcție sintactică de subiect din enunțul „Acolo nu ne bate nimeni.” să fie complement indirect. **6 puncte**
- 7 Scrie o întrebare adresată Lizucăi sub forma unei fraze alcătuite dintr-o propoziție principală și o propoziție subordonată circumstanțială de timp. **6 puncte**
- 8 Scrie, în spațiile libere, forma corectă a cuvintelor subliniate în următorul enunț, reprezentând impresia unui copil după lectura textului *Dumbrava minunată*, de Mihail Sadoveanu.

Cred că pasionați / pasionații (1) de literatură pentru copii / copiii (2) vor / v-or (3) simți / simții (4) un imbold / inbold (5) de a fi mereu sinceri cu ei înseși / înșiși (6).

Cred că _____ (1) de literatură pentru _____ (2) _____ (3) _____ (4) un _____ (5) de a fi mereu sinceri cu ei _____ (6).

6 puncte

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să o caracterizezi pe Lizuca, personajul din textul lui Mihail Sadoveanu. În scrierea compunerii, vei avea în vedere:

- notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, ocupație, portret fizic etc.);
- prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;
- precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 12 puncte**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

NOTĂ! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TESTUL 15

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

TEXTUL 1

Aș vrea să prind aici silueta unui scatiu și să-mi liniștesc părerile de rău de a mă fi despărțit de el. Îl botezasem în glumă Boris, dar aspectul lui n-avea nimic comic, cu penele moi și mărunte, colorate așa de delicat, și, mai ales, cu căldura mereu vibrantă ce se degaja din trupul mic. [...]

Îl făceam să ia parte la frământările mele, și nu o dată am vorbit cu el, i-am spus necazurile sau speranțele. De Anul Nou am adus în cameră un mic brad, de care am legat lumânările, câteva bomboane învelite în hârtie poleită și un Moș Crăciun. La colivia lui Boris am agățat niște flori și i-am pus smochine. I-am cumpărat, ca dar deosebit, și o piuliță în care se sparg ușor semințele. Numai noi amândoi am ascultat cele douăsprezece bătăi ale ceasului care vesteau un alt an. Și nu mă simțeam complet singur.

Când a venit primăvara și am văzut afară frunzele și păsările așa de vesele, m-am hotărât, cu infinită părere de rău, să dau drumul lui Boris. Să se bucure și el ca ceilalți toți, să-și croiască o casă, să-și facă familie. Despărțirea a fost tragică. L-am obligat la mai multe încercări de zbor prin cameră și apoi l-am luat cu mine la Cernica, în păduricea de lângă mânăstire, unde nu mai sunt pisici aprige. (O! Uitătura pe care i-o îndrepta uneori motanul Emil și care mă îngheța și pe mine!) În fața unui copac cu frunze bogate am început să desfac pe Boris din cutioara unde fusese pitit și unde tremura de groază. Pe lângă mine, împrejurul pomului, se adunaseră o mulțime de călugări, apariție stranie, în hainele lor lungi, cu bărbile de toate formele și culorile, și cu toții păream că oficiem cine știe ce slujbă bizară.

Adio, Boris, frate!... Am simțit în mână pentru ultima oară căldura lui, și s-a dus pe prima cracă. Apoi, în timp ce noi îl priveam ținându-ne răsuflarea, a început să sară printre crengi, pe frunze, tot mai sus, cu sărituri mici, crezându-se poate încă închis în colivia mică. Și deodată a pornit-o într-un zbor falnic, spre mândria și tristețea mea, peste pădure, departe, dispărând în zare.

Adio, Boris, frate!... Ce se va mai întâmpla cu tine? Poate că vei începe o dragoste aprinsă cu o pasăre tot așa de dulce... Sau, nedeprins cu spațiul, tu vei căuta zadarnic colivia; nu vei ști să-ți găsești mâncare și vei muri de foame; nu vei ști să te aperi de păsările rele și te va strivi una din ele... Sau vei pleca odată cu tovarășii tăi, când frunzele vor începe să îngălbenească, spre soare, spre țările fermecate... [...]

(Anton Holban, *Scatiul și stăpânul său*)

TEXTUL 2

Care e obiectivul pe care nu ați vrea să-l ratați atunci când vizitați Tokyo? Pot să vă spun că e un oraș colosal și amețitor, cu parcuri și grădini splendide, cu temple, muzee, galerii de artă, centre comerciale, restaurante premiate cu stele Michelin etc. O infinitate de posibilități pentru un turist pierdut pentru câteva zile în cea mai mare junglă de beton a lumii! Cu toate astea, odată ajunsă în Tokyo, pentru mine cap de listă a fost statuia lui Hachikō din stația Shibuya. [...] Poate că sună copilăresc, dar povestea acestui câine m-a impresionat până la lacrimi (sunt sigură că nu sunt singura care spune asta) și, de când am aflat despre ea, mi-am dorit să merg să-l întâlnesc pe Hachikō.

Cine a fost Hachikō?

Probabil că ați auzit pentru prima oară despre el odată ce Hollywood-ul a ecranizat anumite aspecte din viața acestui câine în celebra producție *Hachi: povestea unui câine*, cu Richard Gere în rolul principal. Dacă nu

știți, acțiunea filmului se bazează pe o poveste reală, dar care a fost pe alocuri modificată și adaptată.

Hachikō a fost un câine din rasa Akita Inu, născut în apropierea orașului Ōdate și adoptat în 1924 de către Hidesaburō Ueno, un profesor de agricultură de la Universitatea din Tokyo. Relația dintre câine și stăpânul său a devenit atât de strânsă, încât în fiecare zi câinele îl aștepta pe profesor în stația Shibuya, la ora exactă la care ajungea trenul. Această rutină a durat aproape un an, până în ziua în care profesorul Ueno a suferit un atac cerebral și a murit.

E universală zicala „Căinele e cel mai bun prieten al omului”, iar acest câine și-a dovedit, dincolo de orice imaginație, dragostea nemărginită și devotamentul față de stăpân. În fiecare zi, timp de 9 ani, 9 luni și 15 zile, Hachikō l-a așteptat în stație pe profesor, la ora

exactă. Așteptarea lui nu a trecut neobservată și, deși la început unii oameni nu l-au tratat întocmai prietenește, în timp, navetiștii impresionați de povestea lui au început să-i aducă de mâncare. Astfel au trecut 7 ani, până când într-o zi Hachikō a devenit un erou național, iar povestea lui s-a făcut auzită în întreaga Japonie. Avea să se întâmple în 1932, când un fost student de-al lui Ueno a urmărit câinele până la reședința grădinarului profesorului, de la care a aflat întreaga poveste. A revenit să-l vadă pe Hachikō și, de-a lungul anilor, a publicat o serie de articole cu referire la devotamentul nemaîntâlnit al câinelui. Unul dintre aceste articole, apărut în *Tokyo Asahi Shimbun*, în 1932, a emoționat întreaga societate japoneză, care a găsit în Hachikō un remarcabil model, demn de urmat.

O statuie similară cu cea din Shibuya (1934) poate fi admirată și în orașul natal al lui Hachikō, în fața gării din Ōdate. În fiecare an, pe 8 aprilie, devotamentul lui Hachikō este serbat în gara Shibuya, acolo unde numeroși iubitori ai acestor patrupeze se reunesc în semn de respect față de acest câine credincios și iubitor.

Ceea ce e cu adevărat important e faptul că acest companion credincios ne-a dat nouă, oamenilor, o lecție despre adevăratele valori ale vieții: devotamentul și iubirea supremă.

(*Hachikō – povestea unui câine*, text preluat de pe <http://www.atraveler.eu>)

A

- 1 Transcrie, din **textul 1**, două cuvinte/secvențe care denumesc ornamentele bradului adus de Anul Nou. 2 puncte
- 2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.
Scatiul se distinge prin
a) aspectul comic. b) coloritul strident. c) corpul mic. d) penele aspre. 2 puncte
- 3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.
Proprietarul eliberează pasărea
a) în curtea mănăstirii. c) într-o pădurice.
b) în fața gării. d) într-un parc. 2 puncte
- 4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.
În fragmentul extras din textul lui Anton Holban se evidențiază
a) dorința de cunoaștere a tainelor naturii.
b) egoismul omului în relație cu animalele.
c) prietenia dintre oameni, indiferent de context.
d) respectul pentru orice formă de viață. 2 puncte

Partea a III-a

- 5 Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Stăpânul consideră scatiul un prieten de suflet.		
	Smochinele sunt cadoul special de sărbători pentru Boris.		
	Încurajat de Emil, Boris învață să zboare.		
	Eliberându-l pe Boris, sufletul stăpânului este copleșit atât de fericire, cât și de tristețe.		
Text 2	Încă de la început, toți oamenii care văd patrupedul credincios așteptând în fața gării îl tratează cu prietenie.		
	Anual, în aprilie, Hachikō este omagiat în gara din Tokyo.		

- 6 Prezintă, în două – trei enunțuri, rolul reperelor temporale din primul text, ilustrând cu o secvență. **6 puncte**
- 7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**
- 8 Consideri că stăpânul a procedat corect eliberându-l pe Boris? Justifică-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul dat. **6 puncte**
- 9 Asociază fragmentul din *Scatiul și stăpânul său*, de Anton Holban, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

B

- 1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunt despărțite corect în silabe ambele cuvinte din seria:
a) în-tâmp-la; im-pre-si-o-nat. c) în-tâm-pla; im-pre-sio-nat.
b) în-tâm-pla; im-pre-si-o-nat. d) în-tâmp-la; im-pre-sio-nat. **2 puncte**
- 2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunt compuse ambele cuvinte din seria:
a) deodată, prietenește. c) odată, fiecare.
b) îngălbenească, despre. d) primăvara, falnic. **2 puncte**
- 3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvântul „rutină” este corect utilizat în enunțul:
a) Am ales, pentru evitarea aglomerației, o rutină ocolitoare.
b) Rutina îl ajută să rezolve rapid toate problemele de la serviciu.
c) Rutina clădirilor este o prioritate pentru proiectul de reconstrucție.
d) Toată lumea s-a bucurat de rutina acestui coleg inovator. **2 puncte**

- 4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sinonimele potrivite pentru cuvintele subliniate în fragmentul „Ceea ce e cu adevărat important este că acest companion credincios ne-a dat nouă, oamenilor, o lecție.” sunt:
- a) amic, exact. c) tovarăș, statornic.
b) asociat, fidel. d) prieten, religios. **2 puncte**
- 5 Selectează, din secvența următoare, trei substantive în cazul nominativ, cu funcții sintactice diferite, pe care le vei preciza: „Hachiko a fost un câine din rasa Akita Inu, născut în apropierea orașului Odate și adoptat în 1924 de către Hidesabur Ueno, un profesor de agricultură de la Universitatea din Tokyo.” **6 puncte**
Substantivul selectat	Funcția sintactică a cazului nominativ
- 6 Alcătuieste o propoziție afirmativă, în care adverbul „afară” să fie atribut (1), și o propoziție negativă, în care verbul „să merg” la forma de infinitiv să fie complement direct (2). **6 puncte**
- 7 Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: „Când a venit primăvara și am văzut afară frunzele și păsările atât de vesele, m-am hotărât, cu infinită părere de rău, să dau drumul lui Boris.” **6 puncte**
- 8 Enunțul următor reprezintă reacția unui iubitor de animale pe o rețea socială. Rescrie-l, corectând greșelile de orice natură!
- N-ași fii crezut că oamenii să fie atât de insensibili încât să abandoneze puii noi-născuți ai animalelor de companie, dacă nu ași fi vizitat un adăpost.* **6 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA

20 de puncte

Crezi că iubirea unui animal de companie pentru stăpânul său este necondiționată?

Scrive un text argumentativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să susții, prin două argumente, răspunsul la întrebarea dată, valorificând **textul 1** sau **textul 2** și experiența personală sau de lectură.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 12 puncte**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

NOTĂ! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TESTUL 31

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

TEXTUL 1

Bunicii sunt faini, chiar și când nu sunt ai tăi. Sunt și mai faini dacă locuiesc într-o frumoasă zonă rurală, precum cea în care tocmai au ajuns dragii mei vecini. Să fie clar de la început că cei mai faini bunici sunt Bunik și Bunique. [...]

— Păi și noi cum îi vom deosebi? s-a mirat Teo.

— Bunique e șefa, iar Bunik ne face des cu ochiul... a început Bobo să explice, prezentându-i pe bunicii săi copiilor.

— Mă refer la faptul că Bunik și Bunique se pronunță la fel, a observat Teo. Nu mai bine le spunem, așa, mai clasic, bunicul și bunica?

— Nu! s-a zburlit Bobo la el. Mi-a fost atât de greu să le găsec niște nume ca lumea și să-i fac să răspundă la ele! Să nu cumva să-mi stricați munca! Trebuie doar să gândeți Bunik când spuneți Bunik și Bunique când spuneți Bunique.

— Bunik? a încercat Ada.

— Da, pușor? s-au întors ambii bunici spre fată.

— Va fi interesant la dumneavoastră, le-a răspuns ea amândurora.

Pentru că merseseră o jumătate de zi cu mașina și erau obosiți și flămânzi, problema numirii bunicilor a fost lăsată deoparte. S-au trântit cu toții pe scăunelele mici de lemn lăsate în jurul unei măsuțe rotunde și pitice din curte, pe care li se pusese mâncare.

— Cine poate folosi scăunele și măsuțe atât de mici? s-a distrat Teo.

— Eu! Zilnic! La grădi! i-a răspuns Bibi încruntat de aduceri-aminte.

Tatăl trebuia să plece imediat după masă. A profitat de liniștea copiilor care mâncau pentru a le face instructajul bunicilor: Bunik și Bunique urmau să vegheze nonstop la siguranța tuturor celor sosiți, fie că erau sau nu nepoții lor, fie că erau sau nu copii. Tatăl a mâncat cu noduri în timpul instructajului, tot părându-i-se că Bunik le face cu ochiul copiilor în timp ce-l aprobă cuminte sau că Bunique se strâmbă pe la spatele lui.

În timpul mesei, orășeanul de Teo s-a oprit un pic din mâncat pentru a-și vântura mâinile pe sus.

— Chiar mâncăm afară? Sunt obișnuit cu un tavan deasupra mea atunci când mănânc, a explicat el.

— Ai deasupra ditamai dudul pe post de tavan, a râs Bobo și a izgonit cu un bobârnac de pe masă o dudă neagră, care tocmai picase din tavanul frunzos.

(Ana Rotea, *Dosarul mascotelor Patata*)

TEXTUL 2

Elsa are șapte ani și o inteligență tăioasă și necruțătoare care o face să fie diferită, dar și marginalizată. Singura care o înțelege și care-i cultivă aplombul este bunica, fost medic în zone calamitate, privită la rândul ei de ceilalți drept o nebună excentrică. Pentru că „toți copiii au nevoie de supereroi”, bunica inventează

pentru Elsa povești unde toată lumea este diferită și nimeni nu trebuie să fie normal, iar scopul este să o pregătească pentru ceea ce urmează să afle și să i se întâmple în viață. Personajele din poveștile bunicii – care se dovedesc a fi nimeni alții decât vecinii ei de bloc – îi vor fi alături în evenimentele care o vor lua cu asalt.

Acest roman, care demolează clișeele privind normalitatea, îi va inspira negreșit pe bunici în relația cu nepoții lor și va încânta cititorii de toate vârstele. *Bunica mi-a zis să-ți spun că-i pare rău*, de Fredrik Backman, este o carte despre diversitate și acceptare.

„O carte înduioșătoare, amuzantă și inteligent scrisă.”
Kirkus Reviews

„Ia-ți cu tine șervețelele atunci când începi să citești *Bunica mi-a zis să-ți spun că-i pare rău*, dar ia-ți și simțul umorului. Este genul acela de roman pe care, dacă-l ratezi, n-o să ți-o ierți niciodată.” *Business Insider*

„Romanul lui Backman, care aduce în prim-plan relația înduioșătoare dintre o bunică și nepoata ei, este un omagiu încântător adus puterii poveștilor de a vindeca și consola.” *Booklist*

„Fredrik Backman are un talent excepțional de a crea povești deopotrivă credibile și ireale.” *St. Louis Post-Dispatch*.

(Sursa: www.editura-art.ro/info/carte/bunica-mi-a-zis-sa-ti-spun-ca-i-pare-rau)

A

- 1 Completează spațiile libere cu informațiile din text: Tatăl i-a dus pe copii cu _____ la bunici. Deplasarea a durat _____. 2 puncte

- 2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.
Bunik și Bunique sunt bunicii

a) Adei.	c) lui Bobo.
b) lui Bibi.	d) lui Teo.

2 puncte

- 3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.
Deasupra mesei pe care mănâncă se află

a) o cupolă cu mure și frunze.
b) un dud cu fructe negre.
c) un tavan de scânduri.
d) un tavan pictat cu frunze.

2 puncte

- 4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din **textul 1**.
Atitudinea bunicii față de copii, așa cum este percepută de tată, este

a) de autoritate în fața copiilor.
b) de complicitate cu cei mici.
c) de grijă exagerată față de ei.
d) protectoare față de toți.

2 puncte

Partea a III-a

- 5 Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. 6 puncte

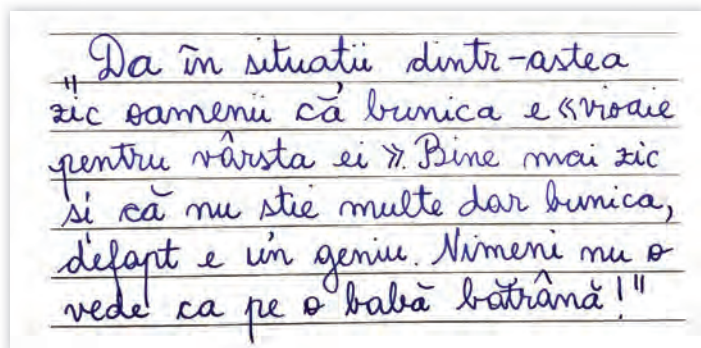
	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Casa bunicii este într-o zonă de sat.		
	Dorința copilului era de a le da nume moderne bunicii.		
	Călătoria spre bunici durează o zi și jumătate.		
Text 2	Bunica Elsei a fost o scriitoare plină de umor.		
	Supereroii din poveștile bunicii sunt vecinii Elsei.		
	Romanul lui Backman aduce în prim-plan puterea poveștilor.		

- 6 Precizează, în două – trei enunțuri, o trăsătură morală a personajului bunica din **textul 2**, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare, ilustrându-l cu o secvență: „Pentru că *toți copiii au nevoie de supereroi*, bunica inventează pentru Elsa povești unde toată lumea este diferită și nimeni nu trebuie să fie normal, iar scopul este să o pregătească pentru ceea ce urmează să afle și să i se întâmple în viață.” 6 puncte
- 7 Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. 6 puncte
- 8 Crezi că poveștile au puterea de a vindeca oameni? Justifică-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând **textul 2** și experiența ta. 6 puncte
- 9 Asociază fragmentul din *Dosarul mascotelor Patata*, de Ana Rotea, cu un alt text literar studiat sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o idee comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. 6 puncte

B

- 1 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sunt accentuate corect ambele cuvinte din seria:
a) șervețelele, dîtamai c) șervețelele, ditamai.
b) șervețelele, dîtamai. d) șervețelele, ditamai. 2 puncte
- 2 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Seria care conține doar cuvinte derivate este:
a) despre, înduioșătoare. c) scăunele, șervețele.
b) negreșit, talent. d) scriitoare, niciodată. 2 puncte
- 3 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Cuvântul „marginalizare” este corect utilizat în enunțul:
a) Am trăit o mare bucurie pentru marginalizarea succesului ei.
b) Marginalizarea s-a produs din cauza opiniilor ei ferme.
c) Muncitorii au realizat marginalizarea șoselei.
d) Planul de marginalizare a autostrăzii a fost aprobat. 2 puncte

- 4 Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
Sinonimele potrivite pentru cuvintele subliniate în fragmentul „A profitat de liniștea copiilor care mâncau pentru a le face instructajul bunicilor.” sunt:
- a) calmul, informarea. c) tăcerea, instruirea.
b) gălăgia, îndrumarea. d) tihna, soluționarea. **2 puncte**
- 5 Selectează, din secvența următoare, trei pronume diferite, precizând felul fiecăruia: „Bunicii sunt faini, chiar și când nu sunt ai tăi. Sunt și mai faini dacă locuiesc într-o frumoasă zonă rurală, precum aceea în care tocmai au ajuns dragii mei vecini.”
Pronumele selectat	Felul pronumelui selectat
- 6 puncte**
- 6 Alcătuieste un enunț asertiv, în care pronumele cu funcție sintactică de complement prepozițional din enunțul „Ia-ți cu tine șervețelele.” să fie complement circumstanțial de loc. **6 puncte**
- 7 Scrie o întrebare adresată Elsei sub forma unei fraze alcătuite dintr-o propoziție principală și o propoziție subordonată atributivă. **6 puncte**
- 8 Un elev neatent a scris un fragment din romanul *Bunica mi-a zis să-ți spun că-i pare rău*, de Fredrik Backman. Rescrie textul, corectând greșelile de orice natură. **6 puncte**

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Imaginează-ți că ai fost, pentru câteva zile, în vizită la bunici, într-o zonă montană. Scrie un text narativ, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută cu prilejul unei călătorii în natură, în timpul vizitei la bunici, incluzând o secvență dialogată, de minimum patru replici, și una descriptivă, de minimum 30 de cuvinte.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii – 12 puncte**
- **redactarea compunerii – 8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – **1 punct**; coerența textului – **1 punct**; proprietatea termenilor folosiți – **1 punct**; corectitudinea gramaticală – **1 punct**; claritatea exprimării ideilor – **1 punct**; ortografia – **1 punct**; respectarea normelor de punctuație – **1 punct**; lizibilitatea – **1 punct**).

NOTĂ! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

TESTUL 2DESCARCĂ
FIȘA DE
AUTOEVALUARE**Subiectul I****70 de puncte****A**

1. ploi, porumb/„păpușoi”; 2. c; 3. d; 4. a; 5.

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Deși a isprăvit cenușa, Lizuca intenționează să găsească o metodă de a se întoarce.		X
	Pe Patrocle îl dor picioarele.		X
	Sora-Soarelui este numele dat florii-soarelui de către bunica Lizucăi.	X	
	Lizuca se confesează florii-soarelui.	X	
Text 2	În copilărie, Ana Blandiana avea certitudinea rotirii florii-soarelui.		X
	Ana Blandiana consideră floarea-soarelui o emblemă a copilăriei sale.	X	

6. O trăsătură a limbajului din fragmentul selectat din opera *Dumbrava minunată*, de Mihail Sadoveanu, o reprezintă utilizarea termenilor regionali și populari. Limbajul utilizat reflectă universul rural redat în text, de exemplu: *păpușoi, mata, se sfădea* etc.;

7. De exemplu: Un element de conținut comun celor două texte este prezența florii-soarelui; aceasta dobândește, în textul sadovenian, calitatea de personaj (este personificată), devenind o confidentă și o protectoare a Lizucăi în drumul către bunici; în textul semnat de Ana Blandiana, floarea-soarelui este privită atât ca un simbol care îi trezește numeroase întrebări („Și gândul meu era: cum? Cum reușea să-i fie atât de asemănătoare, să-i urmărească drumul exact pe cer?”), cât și ca o „emblemă” a copilăriei etc.; respectarea limitei de cuvinte (un răspuns de cel puțin 30 de cuvinte);

8. Menționarea răspunsului la întrebarea dată (da/nu); motivarea răspunsului, valorificând textul dat (de exemplu: Plecarea de acasă, către bunici, îi poate alina Lizucăi dorul de mama ei, pentru că traseul străbătut îi oferă ocazia de a vorbi despre ea și de a se confesa elementelor naturii; de asemenea, casa bunicilor, dragostea și căldura acestora pot atenua tristețea fetiței etc./ Plecarea de acasă, către bunici, nu îi poate alina Lizucăi dorul de mama ei, fiind, mai curând, o formă de revoltă împotriva noii soții a tatălui și de eliberare din atmosfera conflictuală din casă etc.; încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor de ortografie și de punctuație;

9. Texte literare studiate sau citite ca lectură suplimentară care se pot asocia cu fragmentul din *Dumbrava minunată*, de Mihail Sadoveanu: *Amintiri din copilărie*, de Ion Creangă, *În casa bunicilor*, de Ionel Teodoreanu, *Copilăria*, de Maxim Gorki, *Heidi, fetița munților*, de Johanna Spyri, *45 de zile de speranță*, de Anna Gavalda etc.); prezentarea relației personajului principal cu universul în care trăiește în *Dumbrava minunată*, de Mihail Sadoveanu, și *Amintiri din copilărie*, de Ion Creangă (de exemplu: În ambele texte personajul este un copil surprins în relație cu familia sa, cu lumea satului și cu natura; în *Dumbrava minunată*, în centrul întâmplărilor este o fetiță orfană de mamă care se refugiază la bunici, găsindu-și prieteni și confidenți în lumea necuvântătoarelor; în *Amintiri din copilărie*, personajul principal este un băiat pus mereu pe joacă și pe șotii, uneori încercând să se sustragă de la îndatoririle familiale; acesta „călătorește” ducând mâncare la lingurari, mergând în târg să vândă pupăza, fugind la scăldat etc.); încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor unei exprimări corecte.

B

1. a; 2. d; 3. c; 4. c; 5. De exemplu: *mușcă* – indicativ, *stai* – imperativ, *să iau* – conjunctiv; 6. *Nimănui nu-i pasă de mine.*;

7. *Lizuca, ce vei face mai întâi ¹/când vei ajunge la bunici? ²;* 8. *pasionații, copiii, vor, simți, imbold, înșiși.*

Subiectul al II-lea**20 de puncte**

Conținutul compunerii – 12 puncte: adecvarea conținutului la cerință, prin caracterizarea personajului din **textul 1**; notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, ocupație, portret fizic etc.); prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului; precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate; corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Soluții și sugestii de rezolvare

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor; coerența textului; proprietatea termenilor; corectitudinea gramaticală; claritatea exprimării ideilor; ortografia; respectarea normelor de punctuație; lizibilitatea.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Baremul de examen prevede acordarea a 10 puncte din oficiu.

TESTUL 3

DESCARCĂ
FIȘA DE
AUTOEVALUARE

70 de puncte

A

1. balene, urși polari; 2. c; 3. d; 4. d; 5.

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Un cuvânt-cheie din textul <i>La Polul Nord</i> este verbul „dorm”.	X	
	În textul <i>La Polul Nord</i> se conturează imaginea unui infinit perceptibil olfactiv.		X
	În textul <i>La Polul Nord</i> , verbele la timpul prezent creează sugestia eternității.	X	
Text 2	Călătorul relatează despre o croazieră la Polul Nord.	X	
	Zgomotul elicopterului nu sperie animalele de la Polul Nord.		X
	Peisajul observat în croazieră se schimbă repede, de la o oră la alta.		X

6. Prezentarea unei caracteristici din primul text (de exemplu: Versurile prezintă un peisaj înghețat, lipsit de viață. Secvența „câmpii de gheață ce dorm” arată că natura este cuprinsă de frigul arctic etc.); vei scrie răspunsul în două – trei enunțuri; 7. De exemplu: Tema comună celor două texte este natura. În poezia lui Iuliu Cezar Săvescu este descrisă natura unui ținut îndepărtat, exotic, ce-i trezește omului sentimente de melancolie, introducându-l într-o stare de reverie; în al doilea text, Polul Nord este privit ca un obiectiv turistic a cărui vizitare îi aduce omului încântare etc.; respectarea limitei de cuvinte (un răspuns de cel puțin 30 de cuvinte); 8. Menționarea răspunsului la întrebarea dată (da/nu); motivarea răspunsului, valorificând textul dat (de exemplu: Investiția într-o călătorie foarte costisitoare poate fi direct proporțională cu mulțumirea sufletească adusă de aceasta călătorului, deoarece o asemenea călătorie este atent pregătită de organizatori, iar turistul care se angajează să o facă analizează bine raportul dintre cheltuieli și „beneficii”, acestea fiind pe măsura așteptărilor: „era ca o vrajă”, „Simplu, desăvârșit, grandios. Totul părea ireal” etc./Deși textul citat conține mărturia unei călătorii în care raportul dintre costuri și mulțumirea sufletească a călătorului pare echitabil, cred că o experiență apropiată, dar cu o cheltuială nesemnificativă ar putea fi trăită vizionând un film 4DX, în care, stând în fotoliul de la cinematograful, poți vedea urși-albi și balene, poți simți cum vaporul lovește blocurile de gheață sau chiar temperatura foarte scăzută de la Polul Nord etc.); încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor de ortografie și de punctuație; 9. Texte literare studiate sau citite ca lectură suplimentară care se pot asocia cu textul 2: *Fram, ursul polar*, de Cezar Petrescu, *Cărțile cu Apolodor*, de Gellu Naum, *Crăiasa Zăpezii*, de Hans Christian Andersen etc. Precizarea unei valori morale sau culturale comune (de exemplu: Atât în jurnalul prezentat *La Polul Nord: experiența fără limite*, cât și în *Fram, ursul polar*, de Cezar Petrescu, se prezintă o călătorie la Polul Nord, în timpul căreia călătorii își arată respectul față de natură/admirația etc. În textul dat, exploratorii sunt uimiți de frumusețea și de liniștea locului, și chiar dacă peisajul rămâne același pentru zile întregi, grandioarea și simplitatea Polului Nord îi fascinează. În textul lui Cezar Petrescu, echipajul îl duce pe Fram înapoi în ținuturile înghețate, prezentându-se călătorii și dificultatea înaintării printre ghețari, dar și admirația pe care echipajul o are față de locurile natale ale ursului-polar etc.); încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor unei exprimări corecte.

B

1. d; 2. c; 3. d; 4. b; 5. *asta* – pronume demonstrativ de apropiere, *i* – pronume personal, (*pe*) *unii* – pronume nehotărât, *care* – pronume relativ.; 6. De exemplu: *Copilul rămâne multă vreme în parcul din fața casei.* (1); *Astăzi nu discutăm despre două dintre probleme.* (2); 7. *Văzând acum [...] aventura acelor primi navigatori pe aici îmi pare de-a dreptul uimitoare* – propoziție principală; *cu câtă greutate înaintează uneori acest spărgător de gheață, considerat cel mai puternic din lume* – propoziție subordonată completivă directă; (*și*) *cum este din când în când incolțit de banchize* – propoziție subordonată completivă directă.; 8. *aș ruga, îmi, ale căror.*

SUBIECTUL al II-lea

20 de puncte

Conținutul rezumatului – 12 puncte: respectarea fidelității față de text; prezentarea concisă, pe baza ideilor principale ale textului, a succesiunii întâmplărilor la care participă personajele; respectarea altor convenții specifice rezumatului: utilizarea persoanei a III-a, utilizarea modurilor și a timpurilor verbale potrivite, renunțarea la propozițiile interogative și exclamative în favoarea propozițiilor enunțative; renunțarea la descrieri, figuri de stil, citate din textul dat etc.

Redactarea rezumatului – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor; coerența textului; proprietatea termenilor folosiți; corectitudinea gramaticală; claritatea exprimării ideilor; ortografia; respectarea normelor de punctuație; lizibilitatea.

Notă! Rezumatul nu va fi precedat de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care rezumatul are între 80 – 120 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Baremul de examen prevede acordarea a 10 puncte din oficiu.

TESTUL 15

DESCARCĂ
FIȘA DE
AUTOEVALUARE

Subiectul I

70 de puncte

A

1. De exemplu: *lumânările, bomboane învelite în hârtie poleită, un Moș Crăciun*; 2. c; 3. c; 4. d; 5.

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Stăpânul consideră scatiul un prieten de suflet.	X	
	Smochinele sunt cadoul special de sărbători pentru Boris.		X
	Încurajat de Emil, Boris învață să zboare.		X
	Eliberându-l pe Boris, sufletul stăpânului este copleșit atât de fericire, cât și de tristețe.	X	
Text 2	Încă de la început, toți oamenii care văd patrupedul credincios așteptând în fața gării îl tratează cu prietenie.		X
	Anual, în aprilie, Hachikō este omagiat în gara din Tokyo.	X	

6. Prezentarea rolului reperelor temporale din primul text (de exemplu: Reperele temporale asigură înlănțuirea cronologică a evenimentelor, implicit legătura și unitatea secvențelor textuale. Astfel, poate fi urmărită succesiunea întâmplărilor de la *Anul Nou*, până *când a venit primăvara*, moment al noilor decizii etc.); vei scrie răspunsul în două – trei enunțuri; 7. De exemplu: Un element de conținut comun celor două texte este prietenia om – animal. Prietenia deosebită om – animal este ilustrată atât în primul text, prin comportamentul firesc al stăpânului de a i se confesa scatiului, de a împodobi casa de sărbători, pregătind un cadou deosebit pentru micul său prieten, de a-l elibera, cât și în al doilea text, prin legătura dintre câine și stăpânul său, care a devenit atât de strânsă, încât în fiecare zi câinele îl aștepta pe profesor la gară, chiar și după moartea lui Ueno; dragostea și devotamentul lui Hachikō față de profesor au avut un impact emoțional în întreaga lume – statuile ridicate în cele două gări, ecranizarea inspirată de unele aspecte din viața lui Hachikō etc.; respectarea limitei de cuvinte (un răspuns de cel puțin 30 de cuvinte); 8. Formularea răspunsului la întrebarea dată (de exemplu: Gestul stăpânului de a elibera scatiul este nu doar corect, ci și exemplu elocvent de comportament al omului care iubește animalele, care prețuiește orice formă de viață etc.); motivarea răspunsului prin valorificarea textului (de exemplu: Venirea primăverii și dorința de a-l lăsa pe Boris să se bucure, asemenea celorlalte păsări de zbor, de o familie sunt motivele eliberării, mult mai puternice, față de îndoiala privind adaptarea acestuia, presimțirea pericolelor pentru o pasăre obișnuită în colivie. etc.); încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor de ortografie și de punctuație; 9. Texte literare studiate sau citite ca lectură suplimentară care se pot asocia cu fragmentul din *Scatiul și stăpânul său*, de Anton Holban, sunt: *Dumbrava minunată*, de Mihail Sadoveanu, *Prietenul meu*, de Ioana Pârvulescu, *Iarna lui Isidor*, de Veronica D. Niculescu etc. Precizarea unei valori comune a textelor *Scatiul și stăpânul său*, de Anton Holban și *Dumbrava minunată*, de Mihail Sadoveanu (de exemplu:

Soluții și sugestii de rezolvare

prețuirea oricărei forme de viață, evidențiată prin relația/prietenia om – animal, indiferent de vârstă, ca o pledoarie pentru respectul pentru noi înșine și pentru ceilalți; prețuirea animalelor, ca expresie a respectului pentru orice formă de viață, înseamnă dăruire, posibilitatea de a te confesa, de a prețui toate momentele petrecute împreună, de a anula orgoliul, făcând loc generozității, fie redându-i libertatea lui Boris, fie luându-l alături pe Patrocle, în cazul Lizucăi, în cele mai importante sau sensibile experiențe de viață etc.); încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor unei exprimări corecte.

B

1. b; 2. c; 3. b; 4. c; 5. *Hachiko* – subiect, *un câine* – nume predicativ, *Akita Inu* – atribut, *Odate* – atribut, *un profesor* – apozitie.; 6. De exemplu: *Bradul de afară este și el împodobit precum cel din casă.* (1); *Nu pot merge cu tine la cinema* (2); 7. *Când a venit primăvara* – propoziție subordonată circumstanțială de timp; *și am văzut afară frunzele și păsările atât de vesele* – propoziție subordonată circumstanțială de timp; *să dau drumul lui Boris* – propoziție subordonată completivă prepozițională.; 8. *N-aș fi crezut ca oamenii să fie atât de insensibili, încât să abandoneze puii nou-născuți ai animalelor de companie, dacă nu aș fi vizitat un adăpost.*

SUBIECTUL al II-lea

20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte: formularea opiniei; enunțarea a două argumente care să susțină opinia formulată; dezvoltarea fiecărui argument; valorificarea **textului 1** sau a **textului 2** și a unei experiențe personale/de lectură; enunțarea unei concluzii adecvate; utilizarea corectă a conectorilor în argumentare.

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor; coerența textului; proprietatea termenilor folosiți; corectitudinea gramaticală; claritatea exprimării ideilor; ortografia; respectarea normelor de punctuație; lizibilitatea.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Baremul de examen prevede acordarea a 10 puncte din oficiu.

TESTUL 16

DESCARCĂ
FIȘA DE
AUTOEVALUARE

Subiectul I

70 de puncte

A

1. De exemplu: *trec fetele pe sub mână; țopăie pe loc ridicând tălpile; ciocnesc zgomotos călcăiele*; 2. b; 3. c; 4. d; 5.

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Hora satului se desfășoară în amurg.		X
	Jocul este însoțit uneori de chiuiturile unui flăcău.	X	
	Nevestele tinere se prind și ele în horă alături de fete și flăcăi.		X
Text 2	Civilizația modernă a distrus iremediabil tradiția poporului nostru.		X
	Dansul Călușului este moștenit de poporul român din cultura dacilor.	X	
	la românească este sărbătorită de Sânziene, de Paște și de Crăciun.		X

6. De exemplu: O trăsătură a secvenței descriptive o reprezintă mărcile lingvistice/gramaticale distinctive, substantivele și adjectivele. Acestea indică obiectele și trăsăturile particularizate stilistic, prin epitete și comparații. Secvențe ilustrative sunt: *pete albe de raze; soarele îngălbenit de necaz*; 7. Un element de conținut comun celor două texte este păstrarea tradițiilor.

Textul 1 oferă o imagine concretă a manifestării autentice a tradiției horei românești, descriind desfășurarea jocului Someșana; **textul 2** argumentează importanța tradițiilor, ca expresie a frumosului, a binelui și a adevărului, o pledoarie pentru spiritualitatea românească.; respectarea limitei de cuvinte (un răspuns de cel puțin 30 de cuvinte); 8. Formularea răspunsului la întrebarea dată și motivarea răspunsului prin valorificarea textului (de exemplu: Cuvintele-cheie menționate se constituie ca repere definitorii ale neamului românesc, deoarece conservă adevărul identitar, reconstituie legătura cu *adevărații întemeietori*: se ilustrează importanța tradițiilor, utilizând ca pretext Ziua Iei Românești, ca expresie a

persoanei I); prezentarea unei emoții/a unui sentiment, resimțită/resimțit în timpul vizitei; introducerea în prezentare a secvențelor solicitate (narativă, descriptivă, explicativă).

Redactarea compunerii – 8 puncte: marcarea corectă a paragrafelor; coerența textului; proprietatea termenilor folosiți; corectitudinea gramaticală; claritatea exprimării ideilor; ortografia; respectarea normelor de punctuație; lizibilitatea.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Baremul de examen prevede acordarea a 10 puncte din oficiu.

TESTUL 31

DESCARCĂ
FIȘA DE
AUTOEVALUARE

70 de puncte

Subiectul I

A

1. cu mașina, o jumătate de zi; 2. c; 3. b; 4. b; 5.

	Enunțul	Adevărat	Fals
Text 1	Casa bunicii este într-o zonă de sat.	X	
	Dorința copilului era de a le da nume moderne bunicii.	X	
	Călătoria spre bunici durează o zi și jumătate.		X
Text 2	Bunica Elsei a fost o scriitoare plină de umor.		X
	Supereroii din poveștile bunicii sunt vecinii Elsei.	X	
	Romanul lui Backman aduce în prim-plan puterea poveștilor.	X	

6. De exemplu: creativă, ingenioasă, originală, dovedește inteligență și realism în abordarea educației Elsei; caracterizare indirectă, stilul original al bunicii se observă în acțiunile ei: „inventează povești unde toată lumea este diferită”; vei scrie răspunsul în două – trei enunțuri; 7. De exemplu: Un element de conținut comun celor două texte este relația plină de iubire dintre bunici și nepoți (și grija pe care bunicii o poartă nepoților). În primul text, iubirea se manifestă prin grija pe care le-o poartă atât nepoților, cât și prietenilor acestora, dar și prin joaca la care sunt părtași bunicii. În al doilea text, grija bunicii este redată prin poveștile pe care i le spune nepoatei, povești prin care aceasta capătă încredere în ea și putere etc.); respectarea limitei de cuvinte (un răspuns de cel puțin 30 de cuvinte); 8. Menționarea și motivarea răspunsului prin valorificarea textului (de exemplu: Da, poveștile au puterea de a vindeca oameni, deoarece în ele putem găsi modele, situații similare care ne oferă un exemplu de cum am putea proceda în anumite situații sau ne fac să nu mai fim egoiști/Nu, nu cred că poveștile au puterea de a vindeca oameni, pentru că ele sunt rodul imaginației unor autori și, de cele mai multe ori, finalul este fericit, ceea ce nu se întâmplă în realitate. etc.); încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor de ortografie și de punctuație; 9. Texte literare studiate sau citite ca lectură suplimentară care se pot asocia cu fragmentul din *Dosarul mascotelor Patata*, de Ana Rotea: *Bunica*, de Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *În casa bunicii*, de Ionel Teodoreanu, *Copilăria*, de Maxim Gorki, *Heidi, fetița munților*, de Johanna Spyri etc. Precizarea unei idei comune (de exemplu: atât în *Dosarul mascotelor Patata*, de Ana Rotea, cât și în opera literară *În casa bunicii*, de Ionel Teodoreanu, este menționată vizita la bunici. În fragmentul aparținând scriitoarei Ana Rotea, copiii sunt lăsați la bunicii foarte simpatici ai lui Bobo, care se coalizează cu ei, ironizându-l pe tatăl acestuia pentru grija excesivă, iar în fragmentul lui Ionel Teodoreanu, copiii sosisi în vizită la bunici observă cum tatăl lor redevine copil în casa părintească etc.); încadrarea în 50 – 100 de cuvinte; respectarea normelor unei exprimări corecte.

B

1. a; 2. c; 3. b; 4. c; 5. ai tăi – pronume posesiv, aceea – pronume demonstrativ de depărtare, (in) care – pronume relativ; 6. Va locui la tine trei săptămâni.; 7. Ai curajul ¹/pe care bunica îl vedea în tine?²/; 8. „Da, în situații dintr-astea, zic oamenii că bunica e «violetă pentru vârsta ei». Bine, mai zic și că nu știe multe, dar bunica, de fapt, e un geniu. Nimeni nu o vede ca pe o bătrână!”

Conținutul compunerii – 12 puncte: adecvarea conținutului la cerință, prin scrierea unui text în care se prezintă o întâmplare petrecută în timpul unei călătorii în natură; respectarea trăsăturilor tiparului narativ (de exemplu: succesiunea logică a evenimentelor, participanți, încadrarea în timp și spațiu), includerea în compunere a secvenței descriptive, cu respectarea regulilor de alcătuire a descrierii și a limitei indicate (minimum 30 de cuvinte), și a secvenței dialogate, cu respectarea regulilor de alcătuire a dialogului și a limitei indicate (minimum patru replici).

Redactarea compunerii – 8 puncte: coerența textului; proprietatea termenilor; corectitudinea gramaticală; claritatea exprimării ideilor; ortografia; respectarea normelor de punctuație; lizibilitatea.

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Baremul de examen prevede acordarea a 10 puncte din oficiu.

Rezolvarea Subiectului al II-lea, realizată de un elev de clasa a VIII-a

La începutul verii, alături de familia mea și de prietenii mei cei mai buni, am mers la bunici, într-o călătorie spre centrul țării, într-o zonă muntoasă. Am plecat dis-de-dimineață și, cât timp a ținut drumul, noi, cei mici, am făcut planuri legate de zilele ce aveau să urmeze.

Când am ajuns, eram tare emoționat de momentul întâlnirii. Nu îi vizitasem pe bunici de ceva vreme. O îmbrățișare strânsă mi-a readus în suflet bucuria vacanțelor și a revederii din fiecare început de vară.

Pentru început, ne-am adunat toți la masă, iar bunica ne-a servit cu plăcintă de varză și cu socată. Am povestit cu toții ce am mai făcut, am râs, am glumit și ne-am bucurat unii de prezența altora. Prietenii mei, veniți aici pentru prima dată, erau și ei tare veseli, pentru că bunicii mei au avut întotdeauna darul de a face pe oricine să se simtă ca acasă.

După aceea, noi, copiii, am decis să mergem la o plimbare, cât soarele era încă pe cer. Am plecat plini de bucurie pe cărările șerpuite care porneau din capul satului către vârful muntelui. Mergeam și ne impresionau priveliștile, splendoarea și măreția munților.

Ne-am pomenit pe nesimțite în inima codrului.

Călătoria era din ce în ce mai anevoioasă și, pe măsură ce înaintam, părea că pătrundem într-o nouă lume. Una necunoscută. Cărarea se îngustase și începuse să urce abrupt. Copacii erau parcă mai înalți și mai deși, iar aerul mai umed. Aici am văzut prima dată în viață, și eu, și prietenii mei, ciupercuțe roșii cu buline albe, ca în cărțile de colorat, din copilărie. Mi se părea că mușchiul verde-închis urcă pe trunchiul copacilor până sus, dar era doar iluzia optică dată de desimea frunzișului. Printre crengile dese, lumina soarelui se strecura anevoie, cu sclipiri misterioase. Doar frumusețea locului ne făcea să ignorăm ipoteza că nu vom găsi drumul de întoarcere.

După puțin timp, am văzut în fața noastră un domn înalt, apărut de nicăieri, cu un rucsac în spate și cu un aparat foto profesionist, și, pentru că frica își ițise fiorul în sufletul nostru, am grăbit pasul spre el.

— *Salutare! a spus exploratorul, cu voce prietenoasă. Ce caută trei băieți singuri aici?*

— *Cred că... aventură! am încercat eu să glumesc.*

— *În acest caz, eu zic să continuați mâine. În două ceasuri va fi întuneric. Vă veți întoarce în sat cu mine! a rostit bărbatul ferm, dar grijuliu.*

— *Mulțumim! Așa facem! am răspuns noi într-un glas, dintr-odată liniștiți.*

Am ajuns în sat când soarele apunea. Exploratorul ne-a dus până în fața porții și, tocmai când ne dădea câteva sfaturi pentru cum trebuie făcută o drumeție pe munte, bunicul a apărut, un pic îngrijorat.

Seara s-a încheiat cu o cină minunată, pregătită de bunica. Ne-am strâns toți în jurul mesei: copii, părinți, bunici, cu veselie și cu chef de poveste. Mai ales că la cină am avut un invitat special: un explorator care tocmai adusese acasă, în siguranță, trei copii dornici de aventură.